

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Tos/9/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118010309
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8118010309.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Petra Tobiaša a JUDr. Martiny Zeleňakovej na neverejnom zasadnutí konanom dňa 31.07.2018, v trestnej veci proti odsúdenému C. L. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. a iné, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 1Pp/18/2018 zo dňa 24.05.2018 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného C. L. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 415 ods. 1 Tr. por. a § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. žiadosť odsúdeného menom C. L., nar. XX.XX.XXXX v D., trvale bytom I. XX, D., o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 8 (osem) rokov a 8 (osem) mesiacov uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 20.08.2014, sp. zn. 1T 95/12 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29.10.2014, sp. zn. 4To 74/14 zamietol.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení a poučení o opravnom prostriedku do zápisnice o verejnom zasadnutí podal odsúdený sťažnosť, v ktorej dodatočne predložených písomných dôvodoch uviedol, že keď okresný súd za dôvod svojho rozhodnutia považoval to, že odsúdený mal za sedemdesiatštyri mesiacov málo odmien, tak nezohľadnil, že odsúdený bol tridsať mesiacov vo väzbe v Košiciach, a tam nemal šancu získať odmenu, pričom odmenu mohol získať vo výkone trestu každých šesť mesiacov. Pokiaľ okresný súd odsúdenému vytýkal trestnú minulosť, tak podľa odsúdeného nezohľadnil to, že od roku 2005 do roku 2012 bol na slobode, a keby podľa názoru sťažovateľa nebolo jeho podareného zaťa, ktorý ho usvedčoval, lebo sa na neho hneval, tak by nebol vo výkone trestu. Odsúdený dodal, že počas výkonu predmetného trestu stratil troch súrodencov, mamu a dvoch bratov, ktorý mali infarkt, sedem rokov pracoval na verejne prospešných prácach a ako košíkár a murár si privyrábal a viedol riadny život, pričom počas výkonu predmetného trestu odňatia slobody sa snažil, ako mohol len kvôli svojej družke, ktorá je na starobnom dôchodku, momentálne je sama, prekonala tri infarkty, má zakázané sa rozčuľovať a namáhať sa a má obavy, že sa nedožije, pričom potrebuje jeho pomoc. Sťažovateľ uviedol, že dáva sľub, že povedie riadny život a viac sa nedopustí trestnej činnosti, žiadal, aby bolo prihliadnuté na jeho vek, súhlasil aj s ochranným dohľadom a navrhol, aby bol podmienkovo prepustený na slobodu, lebo sa chce o svoju družku postarať.

Na základe sťažnosti odsúdeného krajský súd v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Okresný súd svoje rozhodnutie o zamietnutí žiadosti odsúdeného o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v podstate odôvodnil tým, že odsúdený spĺňal podmienky na podmienkové

prepustenie len čiastočne, a to len vzhľadom na vykonanú dĺžku trestu. Materiálny predpoklad pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody okresný súd nepovažoval za preukázaný, resp. mal o ňom závažné pochybnosti, pretože v minulosti sa ods. C. L. aj po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody opätovne dopúšťal trestných činov, keď z odpisu registra trestov odsúdeného vyplynulo trinásť záznamov, prevažne išlo o odsúdenia za majetkovú trestnú činnosť, konkrétne najmä za trestný čin krádeže, ale aj odsúdenia za trestné činy proti slobode a ľudskej dôstojnosti a v tomto smere poukázal na predmetnú trestnú činnosť. Okresný súd ďalej poukázal na správu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov a správanie sa odsúdeného považoval skôr za prispôsobenie sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, než skutočný prejav polepšenia sa tak, ako ho predpokladá ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák., lebo za obdobie takmer šiestich rokov bol odsúdený len trikrát disciplinárne odmenený, z toho poslednýkrát ešte dňa 01.11.2016. Z tejto správy tiež vyplynulo, že resocializačná prognóza odsúdeného bola hodnotená ako menej priaznivá a riziko sociálneho zlyhania do budúcnosti bolo určené ako stredné. Z odkazom na tieto skutočnosti, podľa okresného súdu, keďže odsúdený je dlhodobo nezamestnaný, nemá dostatočné vzdelanie a z týchto dôvodov aj nedostatočný, resp. žiadny príjem, tak po jeho prepustení na slobodu by to mohli viesť odsúdeného k tomu, že svoju ťaživú životnú situáciu sa bude snažiť riešiť najľahším možným spôsobom, a to porušovaním zákona.

Zo spisu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 1T 95/12 vyplynulo, že rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 20.08.2014, sp. zn. 1T 95/12 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29.10.2014, sp. zn. 4To 74/14 bol ods. C. L. uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. d/ Tr. zák. vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a z pokračujúceho prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere osem rokov a osem mesiacov, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Po nariadení výkonu trestu odňatia slobody dňa 20.08.2014 ods. C. L. nastúpil jeho výkon dňa 29.10.2014, pričom do výkonu trestu odňatia slobody mu bola započítaná väzba vykonaná v období od 16.03.2012 do 29.10.2014.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Vzhľadom na to, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody uložený aj za zločin, formálne podmienky v zmysle § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., teda vykonanie dvoch tretín uloženého trestu odňatia slobody odsúdený, boli splnené uplynutím dňa 26.12.2017.

Odsúdený teda splnil formálne podmienky na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, no aj krajský súd dospel k záveru, že odsúdený nesplnil podmienky materiálne. Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodnutie súdu o podmienené prepustenie v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. je totiž preukázanie toho, že odsúdený plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie za súčasného preukázania, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pri rozhodovaní o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je nutné zhodnotiť celý doterajší život odsúdeného, včítane jeho správania pred spáchaním trestného činu, správania, ktoré viedlo k jeho spáchaniu, ako aj správania vo výkone trestu odňatia slobody. Všetky tieto okolnosti je pritom nutné posudzovať v ich vzájomných súvislostiach a nie izolovane. Len tak je totiž možné spoľahlivo posúdiť, či aktuálne správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody nie je len vonkajším prejavom jeho prispôsobenia sa prostrediu ústavu na výkon trestu, ale je výrazom skutočných zmien jeho osobnosti odôvodňujúcich nádej, že v budúcnosti povedie riadny život (primerane napr. rozhodnutie uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu pod č. 10/1963).

Podľa odpisu registra trestov má odsúdený trinásť záznamov, z toho len v jednom prípade bolo odsúdenie zahladené. Z údajov odpisu registra trestov pritom vyplynulo aj to, že odsúdený bol,

okrem predmetného odsúdenia, už deväťkrát vo výkone trestu odňatia slobody, pričom dvakrát bol podmienčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, a hoci mu výkon zvyšku uloženého trestu bol odpustený amnestiou zo dňa 01.01.1990, a po nasledujúcom odsúdení v ďalšej trestnej veci bol z výkonu trestu odňatia slobody znova podmienčne prepustený dňa 14.10.1991, v určenej skúšobnej dobe sa neosvedčil, lebo dňa 17.03.1993 bol nariadený výkon zvyšku trestu, a tak celý uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov vykonal dňa 24.05.1994. Napriek tomu v jeho prípade nasledovalo, popri predmetnom odsúdení, ďalších sedem odsúdení za rôznu, najmä majetkovú trestnú činnosť, pričom v týchto siedmych prípadoch bol mu uložený trest odňatia slobody spojený s výkonom trestu v príslušnom ústave na výkon trestu odňatia slobody. Naposledy, pred predmetným odsúdením vykonal dňa 16.07.2005 za trestný čin znásilnenia podľa § 241 ods. 1 Tr. zák. a iné, rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 2T 155/2001 zo dňa 13.11.2001 uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov druhej nápravno-výchovnej skupine.

Nemožno prehliadať tak intenzívnu trestnú minulosť odsúdeného, ktorá kladie na jeho správanie, z hľadiska preukázania polepšenia, v aktuálne vykonávanom treste odňatia slobody pochopiteľne vyššie nároky.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov zo dňa 26.02.2018, na obsah ktorej okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia podrobne odkázal, považoval krajský súd z hľadiska skúmania skutočností uvedených v § 66 Tr. zák. uviesť, že sťažovateľ väzbu vykonal v štandardnom režime, počas výkonu trestu odňatia slobody bol umiestnený na ubytovňu s „C“ diferenciacnou skupinou, kde adaptácia na podmienky výkonu trestu a integrácia do society odsúdených prebehla bez nedostatkov a na základe slušného správania, vystupovania ako aj participáciou na stanovenom programe zaobchádzania mu bola zmiernená diferenciacná skupina na „B“. Priaznivý spôsob správania sa mu priniesol viacero kladných poznatkov za vzorné plnenie svojich povinností, pričom mu boli v troch prípadoch udelené disciplinárne odmeny v podobe pochvaly. Nebol disciplinárne potrestaný, no v jednom prípade mal zaznamenaný aj nedostatok v správaní. K zvereným pracovným povinnostiam pristupoval zodpovedne a určenú úlohu vedúceho izby si plnil k spokojnosti nadriadených. Tak bol v priebehu výkonu trestu mu bol zmenený spôsob výkonu trestu odňatia slobody preradením zo stredného do minimálneho stupňa stráženia a pokračoval zaradený do výchovného kolektívu s diferenciacnou skupinou „B“. Adaptácia odsúdeného na penitenciárne podmienky prebiehala bez negatívnych prejavov, ale jeho resocializačná prognóza nielen vzhľadom na dosiahnuté vzdelanie, dlhodobú nezamestnanosť a nedostatočný alebo žiadny príjem, ale aj na recidívu a závažnosť trestnej činnosti javila ústavu, v ktorom vykonáva uložený trest odňatia slobody ako menej priaznivá s tým, že riziko sociálneho zlyhania do budúcnosti bolo hodnotené ako stredné.

Pokiaľ odsúdený odkazoval na svoje osobné a rodinné pomery, išlo nepochybne o skutočnosti vytvárajúce predpoklady, ktoré by spolu s prejavenu ľútosťou mohli spolupôbiť ako priaznivé faktory, no zo skutočností uvedených vyššie vyplynulo, že odsúdený doposiaľ nepreukázal vo výkone trestu také polepšenie, ktoré by odôvodnilo až podmienčne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený počas výkonu trestu mal /a naďalej má/ príležitosti preukázať polepšenie tým, že okrem riadneho dodržiavania ústavného poriadku a pravidiel výkonu trestu, ktoré musí dodržiavať každý odsúdený vykonávajúci trest odňatia slobody a mal preukázať, že v jeho správaní nejde len o prispôsobenie sa podmienkam výkonu trestu, ale že má skutočný záujem svojim správaním dokázať, že nie je potrebné, aby vykonal celý uložený trest odňatia slobody. Treba dodať, že výkon započítanej väzby tvoril len rok a necelých osem mesiacov, čo nedosahovalo ani polovicu doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody v predmetnej veci a ako taká nemohla byť prekážkou, aby odsúdený dosiahol počas výkonu trestu odňatia slobody viac disciplinárnych odmien resp. také hodnotenie, z ktorého by vyplynulo jeho rozhodnutie v budúcnosti už trestnú činnosť nepáchať, viesť riadny život a takto sa vyhnúť výkonu trestu odňatia slobody.

Ods. Alojz Bikár počas doterajšieho výkonu trestu dosiahol len tri disciplinárne odmeny, z toho dva počas roka 2015 a jednu počas roka 2016 napriek tomu, že mal dostatok času aj v priebehu roka 2017 a 2018 dosiahnuť viac disciplinárnych odmien a preukázať, s ohľadom na svoju trestnú minulosť, polepšenie zodpovedajúce podmienok vyplývajúcim z ustanovenia § 66 Tr. por. pre kratší výkon uloženého trestu odňatia slobody. Prítom osobné a rodinné pomery, na ktoré poukazoval v podanej sťažnosti, ho mali o to viac motivovať k preukázaniu splnenia týchto podmienok.

So zreteľom na uvedené považoval aj krajský súd za podstatnú kriminálnu minulosť sťažovateľa, na ktorú okresný súd správne poukázal, a ktorá naznačovala sťažené možnosti nápravy odsúdeného, lebo opakoval trestnú činnosť, hoci už bol v minulosti za obdobnú trestnú činnosť opakovane potrestaný. Skutočnosť, že sťažovateľ bol počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody len trikrát /v porovnaní s výmerou vykonávaného uloženého trestu/ disciplinárne odmenený, nasvedčuje v konfrontácii s doterajším životom odsúdeného tomu, že jeho aktuálne správanie sa vo výkone trestu nie je výrazom jeho skutočného polepšenia, ale je len výsledkom prispôsobenia sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody a snahy o podmienené prepustenie.

Podľa názoru krajského súdu bola preto žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu predmetného trestu odňatia slobody predčasná, nakoľko plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu nepreukázal dostatočné polepšenie, ani takú zmenu vo svojom správaní, ktorá by odôvodnila očakávanie, že už po kratšom výkone predmetného trestu odňatia slobody, v budúcnosti povedie riadny život.

Krajský súd preto po preskúmaní napadnutého uznesenia, ako aj dôkazov, ktoré boli vykonané okresným súdom, dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu, ktorým zamietol žiadosť o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ods. Alojzovi Bikárovi je v súlade so zákonom, a preto sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú v zmysle ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.